

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра психології та соціально-гуманітарних наук

Затверджую:
Заступник директора з навчально-методичної та виховної роботи

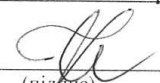

Свгенія ПАРФЕНЮК
(ПІБ)
30.08.2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

(назва кафедри)

Протокол № 01/24/25 від 29.08.2024 р.

Завідувач кафедри

(підпис)
Маріанна КОМПАНОВИЧ
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА
ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ»

Спеціальності: 073 Менеджмент
Освітнього рівня: другий (магістерський) рівень
Освітньої програми: «Менеджмент»
Спеціалізація: _____

Львів 2024

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

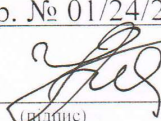
Полторацька Алла Яківна – кандидат філологічних наук,
доцентка кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

Викладач:

Полторацька Алла Яківна – кандидат філологічних наук,
доцентка кафедри психології та соціально-гуманітарних наук

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
психології та соціально-гуманітарних наук
Протокол від 29.08.2024 р. № 01/24/25

Завідувач кафедри

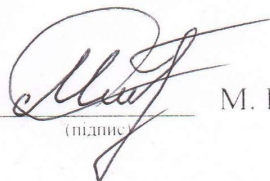

(підпис)

М. С. Компанович

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми
«Менеджмент»
(назва освітньої програми)

29.08.2024 р.

Керівник (гарант) освітньої програми

(підпис)

М. В. Оліховська

Силябус перевірено

29.08.2024 р.

Заступник директора з

навчально-методичної та виховної роботи

(підпис)

С. І. Парфенюк

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Львівський інститут МАУП
Кафедра психології та соціально-гуманітарних наук**

Назва дисципліни	Українська мова професійного спрямування
Викладач (-і)	Полторацька Алла Яківна
Портфоліо викладача (-ів)	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-psykholohiyi/osobovyy-sklad/kfiloln-dotsentka-kafedry-psykholohiyi-ta-sotsialno-humanitarnykh-nauk-poltoratska-alla-yakivna/
Контактний тел.	+38(032)-224-91-23
Е-mail:	kharkivmaup@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-menedzhmentu-ekonomiky-ta-turyzmu/navchalno-metodychne-zabezpechennya-druhyy-mahisterskyy-riven/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-menedzhment-2y-mahisterskyy-riven/sylabusy/obov'yazkovi-spetsialnosti-073-menedzhment/ukrayinska-mova-profesiynoho-spryamuvannya/
Консультації	<i>середа, 2 години, 13.00-14.30, ауд.204</i>

1. Коротка анотація до дисципліни. Дисципліна «Українська мова професійного спрямування» є однією з базових для формування професійної компетенції студентів, оскільки мова виступає одним з основних інструментів професійної діяльності сучасного фахівця. Сьогодні висококваліфікований фахівець будь-якої галузі повинен мати високу загальну й мовну культуру, уміти спілкуватися з людьми, висловлюватися точно, логічно й виразно, досконало володіти фаховою термінологією, що можливо тільки за умови глибокого вивчення рідної мови, свідомого ставлення до повсякденної мовної практики. Засвоєні знання та уміння з дисципліни «Українська мова професійного спрямування» є основою для ефективного сприйняття відомостей з інших галузей знань, розвитку абстрактного мислення, реалізації творчого потенціалу майбутніх фахівців.

Предметом вивчення курсу є сучасна українська літературна мова професійної сфери. Завдання курсу – сформувані: мовну компетенцію майбутніх фахівців, що містить знання і практичне оволодіння нормами літературної професійної мови; навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; вміння і навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері; стійкі навички усного й писемного мовлення, зорієнтованого на професійну специфіку; навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів. Вивчаючи курс, студенти різних спеціальностей набувають теоретичних знань про фахове спілкування, його етапи й роль у професійній діяльності, засвоюють термінологію майбутньої спеціальності, відомості про призначення і структуру ділових документів, необхідних фахівцю певного профілю, формують стійкі комунікативні компетенції, потрібні у професійному спілкуванні, навички послуговування вербальними і невербальними засобами обміну інформацією.

2. Мета: метою викладання дисципліни є формування комунікативної компетенції студентів, вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового та розмовного стилів української мови, що забезпечують професійне спілкування на належному мовному рівні. Мета дисципліни визначається необхідністю підготувати фахівця, що є гармонійно розвиненою особистістю, здатною ефективно вирішувати професійні завдання за допомогою набутих лінгвістичних знань і комунікативних навичок.

Завдання:

- Сформувані вміння щодо написання, складання та перекладу професійних текстів.
- Сформувані навички мовного оформлення ділових паперів.
- Досконало володіти нормами сучасної української орфоєпії, граматики, орфографії, лексики, стилістики і правилами мовного етикету у межах професійного спілкування на рівні знань і вмінь.
- Збагатити запас загальнонавчальної і професійної лексики.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл. 1

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
Загальні компетентності	ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності); ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
Спеціальні компетентності	СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту. СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління/ СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.
Програмні результати навчання	ПРН4. Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї. ПРН7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті. ПРН9. Демонструвати навички спілкування в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами. ПРН11. Мати навички забезпечення особистого професійного розвитку та планування власного часу.

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 34 години аудиторної роботи; 56 годин – самостійної роботи, іспит (денна форма). Для заочної форми 90 год. (3 кредити), з них: 6 годин аудиторної роботи та 84 години – самостійної роботи, іспит (заочна форма).

6. Статус дисципліни: обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки.

7. Пререквізити: Курс «Українська мова професійного спрямування» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: «Сучасна українська мова», «Ділова українська мова», «Риторика», «Етика ділового спілкування».

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ студентів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта – відсутність посилань на використані

джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).

- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

- Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з практичної частини:

- **Змістовий модуль 1** «Культура слова і ділове мовлення» (практичні теми 1-7);

- **Змістовий модуль 2** «Морфологія і синтаксис ділових текстів» (практичні теми 8-17).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **практичні заняття, консультації.**

Практичні заняття присвячуються виконанню кейсів, розгляду конкретних ситуацій, роботі в командах (малих групах) з презентацією результатів (у тому числі із застосуванням рольових ігор з демонстрацією набутих навичок).

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- виступ за темою індивідуального завдання-кейса у формі презентації;
- виступ-інформування за темами практичних занять;
- практичне заняття з індивідуальною та груповою роботою;
- практичне заняття у формі дебатів.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиниць	Модуль I		Модуль II	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	7	7	10	10
Робота на практичному занятті	10	7	70	10	100
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-	-	107	-	140
Максимальна кількість балів:			247		
247:100=2,47. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:2,47 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на практичних заняттях у формі: круглих столів та практичних занять з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти:

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів – 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Тематика завдань вибирається студентом у прив'язці до теми дослідження і в кінцевому випадку має слугувати розширенню знань, навиків та можливостей, необхідних для складання екзамену. Під час рубіжного (модульного) контролю оцінюються такі компоненти:

- слайди до презентації – 5 балів
- повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 балів
- самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів – 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Екзамен. Студенти готують теоретичні та практичні завдання. Тематика завдань має відображати проблематику та знання дисципліни.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Українська мова як інструмент професійної та управлінської комунікації менеджера.
2. Норми сучасної української літературної мови в професійному мовленні менеджера.
3. Культура професійного мовлення та мовна компетентність керівника.
4. Функціональні стилі сучасної української мови та їх використання в управлінській діяльності.
5. Професійна термінологія в менеджменті: особливості вживання та нормування.
6. Лексичні труднощі професійного мовлення менеджера.
7. Документ як основний засіб ділової комунікації в управлінні.
8. Мовне оформлення управлінських документів.
9. Ділове листування в діяльності менеджера.
10. Наукове мовлення магістранта з менеджменту.
11. Особливості мови наукових текстів, логіка викладу, академічна доброчесність.
12. Структура, мовні засоби, вимоги до оформлення.
13. Мовні засоби аргументації та переконання в управлінському дискурсі.
14. Публічний виступ менеджера: мовна підготовка та культура презентації.
15. Мовленнєвий етикет у професійному спілкуванні.
16. Редагування професійних і наукових текстів.

17. Мовні аспекти міжкультурної ділової комунікації менеджера.
18. Цифрова комунікація в професійній діяльності менеджера.
19. Мовні особливості онлайн-документів, презентацій, ділового листування.
20. Роль української мови у формуванні професійного іміджу менеджера.
21. Мовна політика та мовне законодавство України у професійній сфері діяльності менеджера.
22. Комунікативна стратегія та тактика в управлінському мовленні.
23. Професійний дискурс менеджера: поняття, структура, мовні особливості.
24. Стандарти ділової української мови в управлінській документації.
25. Мовні формули та кліше офіційно-ділового стилю: доцільність і нормативність уживання.
26. Синтаксичні особливості професійного мовлення в менеджменті.
27. Морфологічні норми сучасної української мови в ділових текстах.
28. Активні та пасивні мовні конструкції в управлінських документах.
29. Стилiстична нейтральність і експресивність у професійному мовленні менеджера.
30. Мовні засоби забезпечення логічності та зв'язності тексту.
31. Особливості перекладу фахових текстів з менеджменту українською мовою.
32. Проблеми адаптації іншомовної термінології в управлінському дискурсі.
33. Академічна добросовісність у магістерських роботах з менеджменту.
34. Цитування, посилання та оформлення джерел у наукових текстах.
35. Мовні ознаки плагіату та способи його уникнення.
36. Рецензування та коректура професійних і наукових текстів менеджера.
37. Комунікативні бар'єри у професійному спілкуванні та мовні способи їх подолання.
38. Гендерно чутлива та інклюзивна мова в управлінській діяльності.
39. Мовна маніпуляція в діловому та управлінському спілкуванні.
40. Мовні аспекти кризових комунікацій у менеджменті.

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Лисак В. М. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посіб. Львів: Львів. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с.
2. Мамич М. В. Українська мова за професійним спрямуванням: навч.-метод. посіб. 2-е вид., доп. та переробл. Одеса : Фенікс, 2020. 164 с.
3. Пентилюк М. І., Маруніч І. І., Гайдаєнко І. В. Ділове спілкування і культура мовлення : посібник. Київ : ЦУЛ, 2020. 224 с.
4. Підгурська В. Ю., Голубовська І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 192 с.

Додаткова:

5. Alla Poltoratska, Olena Garmash, Iryna Marchenko, Olena Garmatiuk, Volodymyr Stefinin. Analysis of the Impact of Digital Communication Tools on Organizational Culture and Communication Effectiveness Within Enterprises[J]. Archives Des Sciences. Vol. 74. Is. 6. 2024. DOI: <https://doi.org/10.62227/as/74610>
6. A. Pavlova, A. Poltoratska, N. Barna, I. Boiko, A. Vaskiv. Model of Culture in The Context of Modern Arts and Humanities Approaches. (2024). *International Journal of Religion*. 5 (9). Pp. 404-410.
7. Alla Poltoratska, Olena Garmash, Iryna Marchenko, Olena Garmatiuk and Volodymyr Stefinin. Analysis of the Impact of Digital Communication Tools on Organizational Culture and Communication Effectiveness within Enterprises. (2024). *International Journal of Religion*. 5(10). Pp.1684-1692. URL : <https://doi.org/10.61707/zaa7yf77>
8. N. Myronova, A. Poltoratska, S. Romanchuk, S. Bernatska, D. Boklakh. Linguo-cognitive analysis of a literary text: linguistic means of expression of concepts and images. *Conhecimento & Diversidade*. 15 (40). Pp. 304-321, 2023. (Web of Science).
9. A. Taranenko, T. Kedych, A. Velyka, I. Dudko, A. Poltoratska. Peculiarities of the functioning of verbs in modern artistic discourse (on the material of texts of ukrainian and english literature). *Ad alta*. 2023. V. 36. Pp. 110-114. URL : <https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/130236/PDF/130236.pdf>.
10. Полторацька А. Динаміка сприйняття тварин Девідом Лур'є у романі Джона Макселла Кутзее «Безчестя». *Наукові записки Харків. нац. педаг. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. Літературознавство*. 2021. Вип. 2 (96). С. 107-125.
11. Українська мова за професійним спрямуванням: навч. посіб. / Креч Т. В. та ін. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2018. 102 с.
12. Українська мова за професійним спрямуванням: практикум для студентів екон. спец. / І. С. Грималовський та ін. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2019. 159 с.
13. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник 5-ге вид., переробл. і допов. Київ: Алерта, 2019. 640 с.
14. Юрса Л. Українська мова за професійним спрямуванням : навч.-метод. посіб. для практ. занять і самост. роботи студентів ф-ту упр. фінансами та бізнесу. Львів: Вид-во Тараса Сороки, 2020. 89 с.

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Українська мова професійного спрямування»

Разом: 90 год., 34 год. – практичні заняття, самостійна робота – 56 год.

Кількість балів за семестр	247 балів					
Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва модуля	Культура слова і ділове мовлення (107)			Морфологія і синтаксис ділових текстів (140)		
Практичні заняття	1 (11 балів)	2 (11 балів)	3-4 (22 бали)	8 (11 балів)	9 (11 балів)	10-11 (22 бали)
Теми практичних занять	Українська мова як державна та мова професійної діяльності	Культура мовлення менеджера: мовні норми, точність і доречність	Лексичні, граматичні та стилістичні норми сучасної української мови	Ділове писемне мовлення та службові документи	Електронна професійна комунікація (офіційний e-mail, онлайн-етикет)	Науковий та навчально-методичний стиль мовлення
Практичні заняття	5-6 (20 балів)	7 (10 бал)		12-14 (33 бали)	15-17 (33 бали)	
Теми практичних занять	Професійна термінологія та фахова лексика	Усне ділове мовлення: етика, професійна комунікація, публічний виступ		Академічна доброчесність, цитування, оформлення джерел	Редагування та оформлення професійних і наукових текстів	
Самостійна робота	1 (5 балів)			2 (5 балів)		
Поточний контроль	модульна контрольна робота № 1 (25 балів)			модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,47					